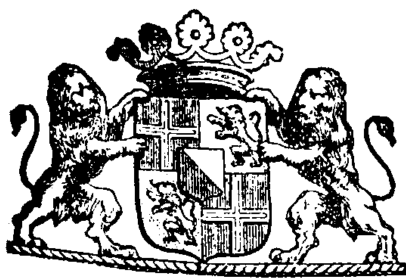
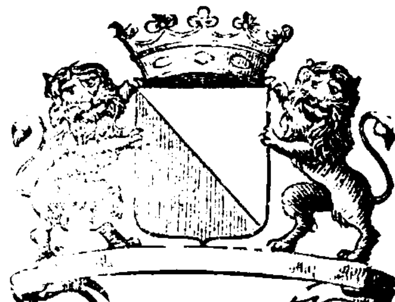
A°. 1859 N°. 231.

WOENSDAG 28 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Woensdag 28 September.

De berigten uit onze O.-Indiën nemen heden veel plaats weg, zonder dat ze gezegd kunnen worden zoo zeer gewigtig te zijn. Intusschen zijn ook de buitenlandsche tijdingen niet van veel belang, en kunnen we dus voor ditmaal hier kort wezen.

Gister hebben we reeds gewag gemaakt van het *Moniteur*-artikel over de drukpers in Frankrijk. Dat artikel moet een pijnlijken indruk maken; 't is fraai te zeggen, dat het Fransche volk te beschaafd is, om het niet toe te laten vrijelijk zijne gedachten te uiten; maar zoo lang de beperkende drukperswet van den 17 Febr. 1852 wordt gehandhaafd, blijft er weinig van den zoogenaamde vrijheid over. Het art. van den *Moniteur* toont het aan, dat er met het woord vrijheid in Frankrijk slechts gespeeld wordt, want de taal der Fransche pers in de laatste dagen heeft haar zeker niet de waarschuwing doen verdienen, die zij ontvangt.

Uit Italië is er geen nieuws; ook niets stelligs omtrent de schikkingsvoorstellen. Men blijft veel geloof hechten aan het afzonderlijk vrede sluiten van Frankrijk met Oostenrijk, terwijl tusschen Oostenrijk en Sardinië slechts de wapenstilstand zou verlengd worden en de geheele Italiaansche zaak op een kongres te Brussel zou geregeld worden. Te Parijs ziet men in de tegenspraak der Londensche bladen slechts het bewijs, dat men het daar goed en zeker wil doen uitkomen, dat Engeland de Fransche politiek in Italië thans ten zeerste afkeurt. — Aan de Rom. grenzen vreest men voortdurend een treffen met de Paussel. troepen, die te Pesaro bijeengetrokken worden, terwijl de troepen der *liga* te Rimini zich verzamelen. — In de Abruzzen zou een opstand zijn uitgebroken. — De geestelijkheid blijft hier en daar in Oostenrijkschen en antinationalen zin kuipen. Daaruit verklaart men ook de arrestatie van een pastoor te Turijn. — Dat er van een plan van 't vestigen eener Napoleontiesche dinastie in Italië niets waar is, meldt thans een telegram uit Parijs.

Het nieuws van den dag is heden de schikking tusschen Denemarken en Duitschland over de hertogdommen. Men zal 't onder Koppenhagen zien, dat de Deensche regering toegeeft. Ze doet dat echter zeer noode, en zedelijk gedwongen. Toch is door die schikking weder eene der groote politieke vraagstukken tot een goed einde gebragt. Het zal nu nog de vraag wezen, of de gemeenschappelijke grondwet, nu die voor de hertogdommen is afgeschaft, voor Denemarken alleen zal kunnen blijven bestaan.

De berigten door de mail uit China aangebragt zijn luttel. Alleen meldt men, dat het rapport van de Chin. overwinning aan de Peiho aan den keizer zeer gematigd is. Intusschen komt bij die nederlaag, de zaak der koelies; deze is meestal niets anders dan een verbloemde slavenhandel. Een Fransch schip, Gertrude, heeft ze ook ingenomen, maar er ontstond verzet, en de zich aan boord bevindenden hebben zich met geweld weder aan land begeven; ze loopen thans om Shangaï, uit toorn moordende en om wraakroepende rond. Dit is vooral thans niet geruststellend. — Ook uit Japan blijven de berigten niet geheel gunstig, omtrent den gang der handelsbetrekkingen.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Kopenhagen, Dingsdag. De zitting van den Opperraad is heden geopend.

De minister, die dat ligchaam voorzit, heeft verklaard, dat de regering, te kiezen hebbende tusschen militaire exekutie door den Bond en de opheffing der gemeenschappelijke konstitutie in de hertogdommen, tot het laatste besloten heeft.

Turijn, Dingsdag. De arrestatie van een pastoor in de parochie Carrane verwekt hier eene levendige sensatie.

Parijs, Dingsdag. Tijdingen uit Italië houden in, dat de pauselijke troepen, ten getale van 8000 man, te Pesaro vereenigd zijn. Het leger der Legatiën en van de Midden-Italiaansche ligue, 15000 man sterk, koncentreert zich te Rimini.

Het gerucht loopt dat er te Aquila in de Abruzzen een opstand is uitgebarsten. De koning van Napels zou derwaarts troepen hebben afgezonden.

De deputatiën uit de nationale vergaderingen van Parma en Modena, belast met de aanbieding van het adres aan keizer *Napoleon*, door die vergaderingen vastgesteld, zijn alhier aangekomen.

Parijs, Dingsdag. Den 22 is de bey van Tunis overleden; twee dagen later is *Sidi-Sadok* als hoofd van den Staat ingehuldigd.

Marseille, Dingsdag. Volgens berigten uit Syrië hebben de Maronieten en Drusen met elkander vrede gesloten ten gevolge der tusschenkomst van de vreemde konsuls. De Drusen zullen de door hen in brand gestoken huizen der Christenen weder opbouwen.

Voorts melden de berigten uit de Levant, dat in het distrikt Fethon nieuwe tooneelen van regeringloosheid hebben plaats gehad. De volksheffe werd daartoe aangemoedigd door de afwezigheid van den goeverneur, dien de Turken te Beyruth als het ware ingesloten hielden. Verscheidene aanzienlijke woningen, waaronder die van een Franschman zijn vernield. De Fransche konsul-generaal heeft derwaarts eene eskorte gezonden, om de familie van bedoelden Franschman naar Beyruth te brengen.

Darmstadt, heden, Woensdag. Het regeringblad bevat de verordening van 1850, die elke deelneming van Hessische onderdanen aan staatkundige genootschappen binnen- of buitenslands, verbiedt.

Frankfort, heden, Woensdag. De senaat heeft afwijzend beschikt op het beroep der nationale vereeniging tegen het verbod der policie.

Londen, heden, Woensdag. De *Times* meldt, dat de heer *Harney* aan de Engelsche overheden verklaard heeft, *San Juan* op eigen verantwoordelijkheid, zonder instruktie daartoe, bezet te hebben, omdat een Amerikaansch burger op het eiland gevangen genomen was. Hij was niet voornemens het bij voortduring bezet te houden.

Parijs, heden, Woensdag. De *Moniteur* bevat heden een artikel van den volgenden inhoud:

„Eenige buitenlandsche bladen hebben verzekerd, dat de oplossing der Italiaansche kwestie belemmerd wordt door 's keizers begeerte om in Italië een koningrijk te stichten voor een prins van zijn huis.

Deze geruchten behoeven niet eens wederlegd te worden. Om ze alle waarde te doen verliezen behoeft men slechts, zonder nog van de te Villafranca aanvaarde verpligtingen te gewagen, te herinneren wat de keizer voor en na dien tijd gezegd en gedaan heeft."

— Z. M. heeft benoemd tot ontv. der registr. en dom. te St. Oedenrode mr. *H. J. D. Graafland*, te Hoorn; tot ontv. te Ammerzoden c. a. *W. M. D. van Wely*, ontv. te Nieuwkoop c. a.

Z. M. heeft bij het wapen der kav. benoemd: bij het 2. reg. drag., tot ridm. 3. kl., den 1. luit. *P. D. G.* baron *Triest*, van het 4. reg.; bij het 3. reg. drag. tot ridm. 3. kl. den 1. luit.-adj. *L. F. H. Graves*; bij het person. van de mil. veterinaire dienst, tot paardenarts 3. kl., bij het 3. reg. drag. *J. Mars* en *W. F. Schröder*; bij het 4. reg. drag., *H. M. Stickel Schoemaker*; bij het reg. rijd. art. *A. W. H. Wirtz*, allen kweekel. bij 's rijks veeartsenijschool.

§— In de memorie van toelichting, behoorende bij het ontwerp tot *wijziging der tarieven van de akzijnsen op den turf en de steenkolen*, wordt o. a. het volgende gezegd:

Het tegenwoordige voorstel is een gevolg van de wet van 15 Mei 1859, houdende wijziging der tarieven van sommige akzijnsen met 1 Januarij aanstaande.

Van den maatregel, bij die wet vastgesteld, zijn in der tijd de middelen turf en steenkolen uitgesloten geworden, omdat toen het wetsvoorstel tot afschaffing van deze akzijnsen aanhangig was.

Aanvankelijk hebben de staatkundige omstandigheden het raadzaam doen achten, de verdere behandeling van dat wetsvoorstel aan te houden, en hoewel thans in dien toestand eene meer gunstige wending is gekomen, blijft het echter in een ander opzigt wenschelijk, dat die behandeling voor het oogenblik nog worde uitgesteld.

De regering heeft op het oog de bij de Tweede Kamer reeds aanhangige en nog verder in te dienen voorstellen tot het tot stand brengen van uitgebreide werken van algemeen nut, waartoe zeer belangrijke sommen zouden worden vereischt. Gelijk zij reeds de eer heeft gehad in de memorie van toelichting tot het wetsontwerp ter bekrachtiging van eenige artikelen der verleende koncessie voor den aanleg en de exploitatie van de Zuider-spoorwegen op te merken, is de beantwoording der vraag, of en in hoeverre de staat van zijne gewone middelen van inkomst kan afzien, in de eerste plaats afhankelijk van de beslissing, omtrent de bedoelde werken van algemeen nut te nemen; zoolang die beslissing niet is gevallen, en de akzijns op de brandstoffen dus in wezen blijft, meent de regering, dat zij verpligt is, gevolg te geven aan de door haar bij de behandeling der voornoemde wet van 15 Mei jl. gedane toezegging, en alzoo te moeten voorstellen om den maatregel, bij die wet ten aanzien van de overige akzijnsen genomen, ook op die van den turf en de steenkolen toe te passen.

Het bedoelde wetsontwerp is daartoe strekkende.

Het nut van den maatregel meent de regering hier niet te behoeven aan te wijzen.

:— Behalve de reeds medegedeelde adressen nopens de spoorwegen zijn nog bij de Tweede Kamer omtrent dit onderwerp ingekomen onderscheidene stukken, waarbij wordt aangedrongen op eene spoedige beslissing over het wetsontwerp tot bekrachtiging der spoorwegkoncessie *Sloet-Reuchlin*. Ook wordt in een adres de aandacht gevestigd op de lijn van Utrecht over Zwolle naar de grenzen in de rigting van Rheine. Nog wordt in een adres uit een waterbouwkundig oogpunt het leggen van spoorwegbruggen te Arnhem en te Nijmegen ontraden, doch de punten van Honswijk en Gorinchem als voor rivierovergangen het meest geschikt voorgesteld.

— Door de HH. *G. J. Reerink*, lid der kamer van koophandel; *J. Romein Jr.*, *J. P. Romein* en *J. S. van der Goot*, allen kooplieden te Leeuwarden, is een adres aan den minister van binnenl. zaken gerigt, waarin zij mededeelen: 1. Dat zij, sedert het verhandelde in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 26. Julij, en het verslag van het onderzoek der afdeelingen over de Zuider-spoorwegen ter hunner kennis is gekomen, zich beijverd hebben, om met behulp hunner menigvuldige en zeer aanzienlijke financiele relatiën, eene groote maatschappij te vormen, welke de meest voldoende waarborgen zoude kunnen aanbieden, om zich met den aanleg en exploitatie van alle hieronder te noemen spoorweglijnen, in het noorden en zuiden des rijks te kunnen belasten; 2. dat zij daarin, hoewel niet zonder vele moeijelijkheden en bezwaren, trots den korten tijd, welke ter hunner beschikking was, althans nog voor de zitting der wetgevende magt voor 1859/60 hunne aanvraag zoude kunnen doen, en niettegenstaande de enorme voor den aanleg en exploitatie der 940 mijlen spoorweg benoodigde kapitalen, volkomen zijn geslaagd; 3. dat zij zich daarom haasten zich tot Uwe Exc. te wenden met eerbiedig verzoek, dat het Uwe Exc. moge behagen met hen in onderhandeling te treden, over eene koncessie voor den aanleg en exploitatie der volgende Noorderen Zuider-Spoorwegen, waarvoor de benoodigde kapitalen bereids door aanzienlijke buitenlandsche bankiershuizen en kapitalisten volteekend zijn: *a.* Van af de haven van Harlingen over of langs Franeker, Leeuwarden, Sneek, Akkrum, Heerenveen, Wolvega, Steenwijk, Meppel, Zwolle, Raalte, Nijverdal, Almelo, Enschedé, naar de Pruisische grenzen in de rigting van Rheine; *b.* Van Leeuwarden over Groningen en Winschoten naar de Hanoversche grenzen, in de rigting van Leer of Papenburg: *c.* Van Groningen over Assen naar Meppel; *d.* Van Zwolle naar Kampen; *e.* Van Raalte over Deventer, Amersfoort naar Utrecht bij den Rhijnspoorweg; *f.* Van Deventer langs Zutphen naar Arnhem bij den Rhijnspoorweg; *g.* Van Utrecht over Culemborg, Tiel of Bommel naar 's Hertogenbosch; *h.* Van Arnhem over of langs Nijmegen, Grave of 's Hertogenbosch; *i.* Van Rotterdam over Dordrecht, Moerdijk naar Breda; *j.* Van Vlissingen over Middelburg, Goes, Bergen-op-Zoom Breda, Tilburg, Venlo naar de Pruisische grenzen; *k.* Van Venlo langs Roermond, Sittard naar Maastricht; te zamen eene totale lengte van 940 Nederl. mijlen; dat adressanten in staat en genegen zijn eene koncessie voor den aanleg en exploitatie te aanvaarden en uit te voeren op de voorwaarden, die in eene

bijgaande korte memorie omschreven zijn.

Wij nemen uit die memorie nog het volgende over:

Het kapitaal voor de daarstelling bedragende 192 millioenen guldens wordt verdeeld: 1. in 60 millioenen guldens uit te geven obligatiën tegen eene vaste rente van 4$^1/_2$ pCt. 's jaars. Dit bedrag is geplaatst op het oogenblik, dat de Staat den intrest van 4$^1/_2$ pCt. gedurende 40 jaren zal waarborgen. De verpligting van den Staat treedt eerst dan in werking, wanneer eene der lijnen, waarvoor een deel der obligatiën uitgegeven zijn, voor het publiek is opengesteld; 2. in 36 millioenen guldens aandeelen, waarvoor geen waarborg van intrest gevraagd wordt; dit kapitaal van *f* 36,000,000, Excellentie! is volgeteekend door verscheidene buitenlandsche aanzienlijke kapitalisten en bankiershuizen. 3. Uit 33 millioenen guldens, voor den aanbouw der veertien groote bruggen, welke over de rivieren voor het geheele net vereischt worden. De verzoekers vragen voor den aanbouw dezer belangrijke werken eene subsidie van gelijk bedrag of zooveel meer of minder, als volgens eene daarvan te maken juiste begrooting, door den waterstaat en den hoofdingenieur hunner maatschappij zal noodig bevonden worden, welke met den aanleg zal belast worden en welke ambtenaar reeds aanwezig is, of wel, dat de Staat zelve zich met den aanbouw dezer werken zal belasten; 4. voorkeur voor alle andere lijnen, welke later mogten vereischt worden, in verband met deze aanvragen; 5. vrijdom van inkomende regten voor het benoodigde materieel voor exploitatie en voor den aanbouw der spoorwegen, gedurende 10 jaren na den dag der definitieve koncessie en voor overschrijvingsregten voor de aan te koopen gronden en gebouwen; 6. dat de staat zich belast met de eventueel benoodigde verdedigings-middelen, welke in het belang van 's rijks verdediging mogten vereischt worden.

*— De gemeenteraad heeft zich in zijne zitting van gisteren vereenigd met de konklusie van het rapport der kommissie, aan wie het onderzoek der gemeente-rekening over 1858 was opgedragen, en mitsdien overeenkomstig het ontwerp raadsbesluit die rekening voorloopig vastgesteld op: inkomsten *f* 494,050.37^5, uitgaven *f* 448,629.26^5, batig slot *f* 45.421.11.

De raad heeft voorts aangenomen de verordening betreffende den werkkring, het getal en de bezoldiging der wijkmeesters, en benoemd tot onderwijzer in de wiskunde aan het stedelijk gymnasium op een traktement van *f* 1500, den heer *E. R. Vermeer.*

:— De 1. luit. *A. L. H. Gertner*, van het depôt van het 1. reg. inf. alhier, is overgeplaatst bij het koloniaal werfdepôt te Harderwijk.

:— Naar men verneemt zal het korps pontonniers, dat eerst bestemd was om te worden gestationeerd te Grave, Deventer of Doesborgh, te Zutphen verblijven.

:— Met 1 Okt. wordt bij de korpsen weder de dienst van het wintertableau begonnen, en moet de dienst in ieder geval zoo worden geregeld, dat ieder soldaat drie vrije nachten rust zal genieten.

— In 't midden der volgende maand zal door de studenten der Hoogeschool te Groningen bij het overdragen van het rektoraat een gemaskeerden optogt gehouden worden. Vele ingezetenen zijn voornemens alsdan des avonds hunne huizen te verlichten. In een drietal platen zal waarschijnlijk eene afbeelding van den optogt worden gegeven.

— Bestuurders van het Haagsche Genootschap tot verdediging van de Christelijke godsdienst hebben den heer *A. Réville*, predikant bij de Waalsche gemeente te Rotterdam, als schrijver eener Fransche verhandeling over het Evangelie van Mattheus, met den uitgeloofden eereprijs van *f* 400 bekroond.

— Gister is aan de hoogeschool te Leiden tot doktor in de regten bevorderd de heer *L. de Hartog*, geb. te Gorinchem, na openlijke verdediging van: Eene *Dissertatio Historico-Juridica ad Regulam nemo sibi possessionis causam mutare potest.*

— Den 3. Oktober aanst. zal aan 's rijks munt te Utrecht gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het examen als essayeur.

— Zooals wij reeds gemeld hebben, worden met 1 Okt. brievenbussen aan de stations te Amsterdam, Haarlem, Leijden, 's Hage, Delft, Schiedam, Rotterdam, Utrecht en Arnhem geopend, waar brieven worden aangenomen, alleen langs den weg waartoe het station behoort, 5 min. voor 't vertrek van een trein. In den regel dient van die bussen slechts gebruik te worden gemaakt, als het voor bezorging aan 't postkantoor te laat zou zijn.

— Te Rotterdam is 't stellen van een gebouw voor societeit en exercitiën voor onderofficieren der Dd. Schutterij voor *f* 13,975 aangenomen.

— Zondag was het weder buitengemeen warm en verwachtte men dan ook hier tegen den namiddag onweêr. Gelukkig dreef het over. In Groningen heeft de bui zich echter op hevige wijze ontlast. — Te Buitendijks is de bliksem tegen 6$^1/_2$ uur in eene boerenplaats geslagen, die met de meubelen en het gewonnen koren is afgebrand. Huis en inboedel waren gewaarborgd. — Te Veendam kwam de bliksem vlak langs de kerk neer en brak zelfs een bakje af, waarin het touw van de kerklantaarn werd bewaard. De slag was zoo hevig, dat enkele leden in de kerk flaauw vielen, en de predikant de dienst daarom haastig liet eindigen.

Zaturdag avond was er weêr heerlijk Noorderlicht, waarvan de *Gron. Ct.* o. a. zegt: »Omstreeks 9 uur was de noordelijke hemel helder verlicht, als door de maan, wanneer zij nagenoeg vol is. Tegen 10 uur vormden zich enkele lichtkolommen, waarvan sommige scherp begrensd waren. Even bewesten het noorden vertoonden zich kort daarna wolkenvormige lichtmassa's, die een purperen tint aannamen, dat omstreeks half elf nog weer het geval was in het N.N.O. Na dien tijd vertoonde het zich niet weder gekleurd, maar nog eenigen tijd was het, alsof van achter eene donkere wolkenlaag, die zich langs de noorderkim uitstrekte, lichtwolken te voorschijn kwamen, die als lichtende nevels opstegen, nagenoeg ter hoogte van de onderste sterren van het vierkant in den grooten beer, en daar eensklaps verdwenen. Allengs verflaauwde nu het licht, het eerst aan de Oostzijde.

— Naar gemeld wordt, zal in het volgende saizoen, door een Duitsch geneesheer, bij Loosduinen, eene koudwater-geneeskundige inrigting worden daargesteld.

— De veldwachter der gemeente Zwollerkerspel *D. Kruidenier* heeft zich andermaal loffelijk gedragen, door eergisteren morgen een deserteur van de Ommerschans te arresteren. Genoemde veldwachter was op surveillance en vernam onder weg dat twee veldwachters van de Ommerschans drie deserteurs, aldaar dien morgen ontvlugt, hadden nagezeten, zonder in hunne pogingen te zijn geslaagd.

Kruidenier deed hier en daar onderzoek, met dat gelukkig gevolg, dat hij ze spoedig alle drie op het spoor kreeg; hij verzocht dien ten gevolge eenige boeren, hem in de arrestatie behulpzaam te willen zijn, waaraan deze laatste volgaarne voldeden. Op de hoogte der Broekhuizen in de gemeente Dalfsen verloor hij ze allen uit het oog; bij de rivier de Vecht komende, zag hij er een in genoemde rivier met het hoofd boven water en hoorde hem om hulp schreeuwen; spoedig zonk deze, zonder dat men hem weder zag. In die rivier dreven twee petten en een paar klompen en nog een paar klompen stond op den kant van het water, zoodat het waarschijnlijk is dat de tweede ook is verdronken. Er was geene mogelijkheid om iets tot redding der drenkelingen te ondernemen.

Vervolgens zocht genoemde veldwachter den derden deserteur op te sporen, en spoedig vond hij hem in een boschje in de nabijheid, arresteerde hem en bragt hem naar Zwolle over. De gearresteerde zeide dat zijne kameraden hem hadden aangeboden hem op hunnen rug de rivier te zullen overbrengen, maar, dat hij was achtergebleven uit vrees van te zullen verdrinken.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 27 *Sept.*, 0.84 El.; + AP. 7.79. Gev. 1 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 27. Sept. 5 voet 6 duim; 5 voet 6 duim Rijnlandsch.

Oost-Indië.

De berigten uit Batavia, heden morgen door ons ontvangen, loopen tot den 6. Aug. De Goeverneur-generaal zet zijne reis door Java voort.

Den 22. is de gewezen Sultan van Bandjermassin door de Ardjoeno te Batavia aangebragt.

Den 3. Aug. zouden te Soerabaija de bordeelhouder *Saridjoijo* en zijne vrouw worden ter dood gebragt, wegens 't verworgen eener vrouw, om daardoor, volgens een Madoereesch punt van geloof, geluk en voordeel (radjekit) te erlangen. Vroeger had dezelfde een meisje verdronken en eene andere de hersenen ingeslagen, zonder dat men de misdaad had kunnen bewijzen.

Omtrent de zaken in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo wordt nog nader 't volgende berigt:

De gemeenschap tusschen Pengaron en Martapoera is niet verstoord geworden. De bevolking in die streek keerde meer en meer terug en was bezig hier en daar het zoogenaamde trekpad schoon te maken en te verbeteren, zoo ook met de vernielde bruggen te herstellen.

In den omtrek van Martapoera, namelijk tot aan Kalangan over Goenong Laweh en Goenong Djabok over Karang Intan werden dagelijks verkenningen gedaan ten einde de hier en daar nog zwervende vijanden te overvallen. Zulks was echter nog niet gelukt. Het scheen, dat de muitelingen des nachts in de verlatene kampongs verblijf hielden en over dag, of zoodra het naderen der verkenningsdetachementen ontdekt werd, zich in de nabij gelegen digte bosschen verspreidden en schuil hielden.

Ook de Martapoerasche prinsen begonnen mede te werken tot demping van den opstand. Zoo is op den 13. en 14. Julij door den pangeran *Mohamed Tambak Anjer*, een der leden van het tijdelijke bestuur, met een vijftal prinsen een togt naar Karang Intan en hooger op gedaan, ten einde de gevlugte evolking over te halen om naar hunne kampongs terug te keeren, als zijnde het eenige middel om te beletten, dat enkele kwaadwilligen daarin ongestraft eene schuilplaats zochten en vonden. Bij de uitreis bevonden deze prinses de meeste kampongs boven Martapoera nagenoeg geheel verlaten: alleen de kamponghoofden waren daar aanwezig; maar bij den terugtogt naar Martapoera was het grootste deel der bevolking reeds teruggekeerd en werden nog eenige achtergeblevene vrouwen en kinderen gehaald.

Bij de verschillende verkenningen werden meermalen personen gearresteerd, welke bekend stonden als voorvechters of aanvoerders der muitelingen, onder anderen zekeren *Sahaib* met een zijner volgelingen, die eene bende tegen Pangeran en Kalangan heeft aangevoerd en zich laatstelijk afgaf met het verschaffen van levensmiddelen aan de in zijne nabijheid zwervende muitelingen.

Op de Boven-Bavito was het rustig. De hoofden aldaar kwamen met vertrouwen aan boord van het stoomschip Celebes, dat derwaarts ter vervanging van de Montrado is vertrokken. Een hunner heeft zelfs uit eigen beweging eene zending naar Pangeran *Hidaiat* volbragt.

De aftreding van den sultan is allerwege met welgevallen vernomen. Zijn vertrek van Bandjermassin zoude waarschijnlijk gunstige gevolgen hebben, doordien velen nog in het onzekere bleven, zoolang hij daar vertoefde, en in dien twijfel door onruststokers versterkt werden.

Ten aanzien van den pangeran *Hadaiat* zijn thans zekere berigten. Hij heeft onder den schijn van op de jagt te gaan de vlugt genomen, vermits hij gewaarschuwd was, dat hij gearresteerd zoude worden. Naauwelijks was hij echter te Amoentai aangekomen, of hij kreeg berouw over zijne onbedachtzaamheid en schreef aan pangeran *Soeria Mataram*, dat, zoo deze hem de verzekering kon geven, dat hij door den kolonel *Andresen* zoude ontvangen worden, hij dan naar Martapoera zoude terugkeeren. De kolonel liet hem daarop door genoemden pangeran aanmanen tot terugkeer, onder kennisgave, dat hij zich zelf zoude te wijten hebben, indien zijn zonderling gedrag en mistrouwen de oorzaak werd, dat men hem alle vertrouwen zoude ontzeggen en hij zich zelven zoude ongelukkig maken. — Den 16. of 17. Julij wachtte men hem te Martapoera terug.

Te Tabonio en tusschen deze plaats en Banjoe-Irang hielden zich de benden van Tanak-Laut op met de matrozen van het mijn-etablissement te Kalangan, bij welke zich de voornaamste en meest dweepzieke hadji's moeten bevinden. Zij hielden de in 1854 ontruimde versterking te Tabonio bezet, terwijl de overigen zich doorgaans te Poelaiari, de woonplaats van den aanvoerder pambekel *Mahomed Joesoep* vereenigden om zich van levensmiddelen en geld, dat van de bevolking geperst werd, te voorzien.

Zoodra de sedert ruim 14 dagen onafgebroken voortdurende regens zouden opgehouden hebben en de wegen weder bruikbaar zouden zijn, was de kolonel *Andresen* voornemens deze bende aan te vallen.

Te Martapoera waren een 52tal Javaansche werklieden, met ongeveer 40 vrouwen en kinderen, afkomstig van Banjoe-Irang, vereenigd. Zij waren na hunne vlugt grootendeels door of op last van pangeran *Hidaiat* gehuisvest en gevoed.

Benkoelen. — Nadat in de maand December van het vorige jaar onder nadere goedkeuring des konings bepaald was, dat de onafhankelijke distrikten Ampat-Petoelai en Ampat-Lawang, gelegen tusschen Benkoelen en Palembang duurzaam zouden worden bezet door de oprigting van militaire posten te Temeda, Ambong-Idjoe en Karang-Dapo trokken twee inlandsche komp. inf. onder bevel van majoor *Cobet*, uit Benkoelen naar Rindo Hati. Deze hoofdofficier was tevens belast met de politieke leiding in de gewesten beoosten het Barisan-gebergte.

Reeds op het eerste nachtkwartier te Pager Dien vaardigde de majoor *Cobet* eene proklamatie uit aan de vier pasirah's van de Redjang Tengah en Oeloe Moesi, houdende kennisgeving van de in bezitname dier streken door het Nederl. Indische goevernement en aanmaning om daartegen niet in verzet te komen, dewijl het goevernement een ieder in het vreedzaam bezit zijner eigendommen zoude laten en 's lands instellingen zouden worden geëerbiedigd.

Deze proklamatie en het telkens vooruitzenden van den kontroleur *Pruys van der Hoeven* hadden ten gevolge, dat alle hoofden zich kwamen onderwerpen, dat de bevolking hare woonplaatsen niet verliet, en dat de troepen nergens eenigen tegenstand ondervonden, maar integendeel overal goed ontvangen en met buffels en rijst beschonken werden. De bevolking werkte met ijver aan het verbeteren der wegen; van alle kanten bragt zij levensmiddelen of was behulpzaam bij het bouwen der bentings, woningen en magazijnen.

Te Temeda aangekomen, hield de majoor *Cobet* den 5 Junij jl. eene vergadering van alle pashirah's en roatin's, waarop werd vastgesteld eene voorloopige regeling der Redjang-Ampat-Petoelai en Oeloe-Moesi distrikten, houdende onder anderen, dat alle hoofden zich voortaan zouden beschouwen als te staan onder

het beheer van het Nederl. goevernement; dat zij den grooten weg zullen onderhouden van de grenzen van Ampat-Lawang af tot aan die van Benkoelen; dat zij tegen betaling zullen leveren koeli's en materialen wanneer die vereischt worden; dat zij hunne ondergeschikten tot aanplanting van rijst zullen aansporen, enz.

Na eene bezetting van 100 man onder bevel van den kapt. *Cochius* achtergelaten te hebben in het fort, dat inmiddels te Temeda was opgerigt, trok de maj. *Cobet* den 11 Junij verder naar Ambong Idjoe en van daar naar Kaban, waar hij eene zamenkomst had met den majoor *van den Bergh*, die met hetzelfde doel aan het hoofd eener kolonne van Palembang uit was opgerukt.

Men mag het er alzoo voor houden, dat de kommunikatie tusschen Benkoelen en Palembang langs een zeer bruikbaren weg voor het vervolg verzekerd is.

Palembang — Omtrent het bezetten van 't distrikt Ampat Lawang berigt men: Den 9. Junij verliet eene kolonne van 217 man onder bevel van majoor *v. d. Bergh* Tebing Touggi. Zij vond overal goede door de bevolking opgerigte kazernen, behalve te Talang Padang en Karang Dapo. Ook te Kaban worden goede kazernen gevonden. Den 13. ontmoette men de troepen uit Benkoelen agerende.

Celebes en Onderhoorigheden. — Van Makasser zijn berigten ontvangen, loopende tot den 15. Julij jl.

Slechts op verren afstand waren uit het fort te Badjoa soms eenige vijanden te voet of te paard gezien, die bij de eerste geweerschoten het hazenpad kozen.

Te Tanette bevonden zich ruim 250 man troepen, gereed om elken inval van den vijand, waaromtrent allerlei geruchten liepen, af te slaan.

Ook het garnizoen te Maros is versterkt, terwijl kolonne's te Semangi, Balangiën en Gantarang zijn gedetacheerd. In de bergdistrikten werden geregeld militaire exkursiën gemaakt.

Aroe Palakka, een der voornaamste Bonische rijksgrooten, omtrent wien reeds is gemeld, dat hij met een zeer talrijk gevolg Boni had verlaten, is te Makasser aangekomen. In herhaaldelijk met hem gehoudene konferentiën heeft hij steeds verklaard, als balling uit zijn rijk zich geheel aan het welwillen van het goevernement over te geven, in het volle vertrouwen, dat daaruit voor zijn geslacht niet anders dan het goede kan worden geboren, even als zulks ten tijde van zijnen voorvader van gelijken naam onder den admiraal *Speelman* is geschiedt.

Op de achtereenvolgende berigten, dat de Boniren, bijgestaan door *Sopeng*, *Lamoeroe* en *Mario*, tegen het nieuwe licht der maan (30 Junij) een inval zouden doen in Tanette en de noordelijke afdeeling, begaf de kolonel *Waleson* zich in het begin van Julij derwaarts en bezocht de verschillende kantonnementen zijner troepen, ten einde op elke eventualiteit bereid te zijn.

Toen de berigten meer en meer dringend werden en den aanval op den 5. Julij stelden, begaf ook de goeverneur van Celebes zich naar Maros en Pankadjéné, ten einde door zijn aanwezen aldaar den regenten en bevolking voor zooveel noodig vertrouwen en gerustheid in te boezemen.

De aanval werd echter door den vijand van den 5. op den 8. en andermaal op den 11. Julij verschoven, terwijl alles zich tot geruchten bepaalde en geen enkel feit de uitvoering verzekerde.

De goeverneur en de kolonel keerde onder deze omstandigheden naar Makasser terug, na de vereischte maatregelen van voorzorg te hebben beraamd om elken vijandelijken aanval krachtdadig te keer te gaan. Maar nauwelijks ter hoofdplaatse aangekomen, ontvingen zij het berigt, dat Bonische zendelingen met brieven hunner koningin zich bij de regenten der goevernements bergdistrikten hadden vervoegd, om deze over te halen gemeene zaak met haar te maken: ook lieten deze regenten herhaaldelijk om troepen verzoeken.

Eene voorwaartsche beweging onzer soldaten heeft hierop plaats gehad.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Gister zijn in de Tweede Kamer der Staten Generaal de beraadslagingen begonnen en geeindigd over 't antwoord op de troonrede. Wij hebben daarvan en van 't vaststellen van Donderdrg, om den heer *D. v. Twist* gelegenheid te geven van de zaken van Bandjermasin te spreken, reeds gister afzonderlijk berigt gegeven.

Bij de § over de openbare werken in verband met het belastingstelsel heeft de heer *v. Voorthuysen* het woord gevoerd. Hij bragt alle hulde aan de komm. van redaktie voor de wijze waarop deze zich van hare taak had gekweten, juichte de strekking van het ontwerp, om dit zooveel mogelijk te doen zijn van een weêrklank op de troonrede, in alle opzigten toe. Bij het opstellen van deze paragraaph meende hij echter dat de komm. eenigzins van haar beginsel was afgeweken, daar zijns inziens, de woorden aldus gesteld waren, dat aangaande de belangstelling der Kamer in de wijziging van ons belastingstelsel eenige twijfel zou kunnen ontstaan. Dien twijfel wenscht hij gaarne opgeheven te zien, vooral met het oog op den toestand der financien van sommige gemeenten die ondersteuning behoeven, en in de voordeelen van den aanleg van spoorwegen niet deelen zouden. Om die reden verzocht hij eenige uitlegging omtrent den zin aan de hier voorkomende woorden te hechten.

Nadat de heer *v. Hall* had beweerd, dat het ontwerp geen blootе weêrklank was op de troonrede, en had opgemerkt, dat er van de belasting niet werd gesproken, omdat die niet evenzeer als de bevolking was toegenomen, heeft de heer *Wintgens* namens de komm. van redaktie gezegd, dat men geen slaafschen weêrklank heeft willen geven, maar tevens nuttelooze beraadslagingen heeft willen vermijden. Bij de zaak der belasting was de komm. van dat denkbeeld niet afgeweken. De troonrede toch gewaagde niet van eene onbepaalde verschuiving van alle wijziging van het belastingstelsel, maar van het min raadzame en daartoe over te gaan op een oogenblik dat ten gevolge van de daarstelling van groote werken van openbaar nut, de staatsinkomsten aanmerkelijk verminderd zouden kunnen worden. In het adres wordt hetzelfde denkbeeld ontwikkeld. De min. van financien heeft nog den heer *van Hall* beantwoord.

Daarna zijn al de §§ zonder hoofdelijke omvraag goedgekeurd.

Zitting van den Stedelijken Raad van Amersfoort, van 27 Sept. 1859.

Voorzitter Mr. *A. G. Weijers*.

Tegenwoordig zijn al de leden.

De heeren *v. Bel* en *Schluiter*, herkozen raadsleden, die verhinderd waren ter vorige vergadering te verschijnen, nemen na eedsaflegging zitting.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over de in de afdeelingen onderzochte rekeningen over 1858 van de gemeente, het burger weeshuis, de bank van leening, de kamer van koophandel, de pl. schoolkomm. en de schutterij, welke allen achtereenvolgens met algemeene stemmen worden goedgekeurd.

De staten van oninbare posten van den hoofdelijken omslag en der belasting op de honden over 1857 en 1858. De Voorz. verklaart, ook als lid van het dagelijks bestuur, met de door de afdeelingen gemaakte bemerkingen nopens den achterstand zich te vereenigen, er bijvoegende, dat B. en W. meermalen bij den ontvanger hebben aangedrongen om krachtiger middelen van vervolging aan te wenden, en ook van de inlegering gebruik te maken, waarop die ambtenaar echter, zonder opgave van redenen, te kennen gaf, daartegen bezwaren te hebben. Op 's Voorzitters voorstel wordt, overeenkomstig de konklusiën van de rapporten der afdeelingen met algemeene stemmen besloten, de staten terug te zenden, onder mededeeling van de gevallen aanmerkingen en met uitnoodiging aan den ontvanger, alsnog aan het instellen van de verlangde vervolging te voldoen.

De heeren *v. Bel* en *Scheerenberg* worden herbenoemd als leden der komm. voor het ontwerpen van de strafbedreigende verordeningen.

Ingekomen is de goedkeuring van Gedep. Staten op het 1. aanvullingskohier van den hoofdel. omslag over 1859. — Voor informatie.

Uit aanmerking van de hier en daar heerschende ziekten geeft de Voorz. den raad in overweging te beslissen omtrent eene zaak van groot gewigt nl. of de kermis alhier dit jaar zal doorgaan. Hoewel voor zich zelven niet vóór de kermissen gestemd, en zonder een bepaald voorstel deswege te willen doen, vindt Spr., met het oog op den gunstigen gezondheidstoestand te dezer stede, geen overwegenden grond tegen de kermis, te minder na een in zijne kwaliteit ontvangen bezoek van den Voorz. en den sekretaris der geneesk. komm., waarbij dezen hem o. a. verklaarden, dat zij geene beweegredenen hadden om bij die komm. een voorstel aan den raad te provoceren tegen de kermis.

De heer *v. Lockhorst* spreekt over de financiële belangen der ingezetenen en het gevaar dat besmettelijke ziekten uit andere plaatsen worden overgebragt of ook hier kunnen ontstaan, en geeft de namen op van enkele gemeenten waar volgens zijne informatie cholera heerschende is.

De heer *v. Bel* stelt voor het gevoelen der geneeskundige komm. officiëel in te winnen en des noodig over een paar dagen nader te beslissen. De heer *Scheerenberg* is door een deskundige ingelicht, dat het niet goed is door afbeveling van de kermis de gemoederen in onrust te brengen. De heer *Diemont* wenscht aan de kermis voortgang te doen geven, doch gedurende dien tijd een bijzonder toezigt te houden even als in 1855. De heer *L. E. Lagerweij* is overtuigd, dat, ingeval van opheffing der kermis, vele inwoners groote, zelfs onoverkomelijke nadeelen in hun bedrijf zouden ondervinden.

De Voorz. meent, na het door onderscheidene leden gesprokene, als vraagpunt in stemming te mogen brengen het door den heer *v. Lockhorst* ondersteund voorstel van den heer *v. Bel*, met dien verstande, dat de leden die vóór stemmen, zullen beschouwd worden tegen den voortgang van de kermis te zijn. Met 12 tegen 3 stemmen (de heeren *v. Bel*, *v. Lockhorst* en *Scheltus*) is beslist dat zij in Okt. wel zal plaats hebben.

Verzoek van den heer *J. Sandberg*, konrektor der Lat. school, om de door den raad bepaalden termijn voor het verkrijgen van den graad van doktor in de letteren te verlengen, uit aanmerking van de daarbij opgegeven redenen, van zijnen wil onafhankelijk.

De Voorz. ½ jaar uitstel voordragende, geeft de heer *v. Bel* in overweging om voor den heer *Sandberg*, over wiens ijver kuratoren bijzonder te vreden zijn, en die een zeer goed doktoraal examen bereids heeft afgelegd, dien tijd niet te beperken, waarop overeenkomstig het voorstel van den Voorz. zonder hoofdelijke stemming wordt besloten een uitstel te geven tot de eerstvolgende groote vakantie.

Ten gevolge van gerezen moeijelijkheden ziet de heer *Diemont* zich genoopt der komm., belast met de herziening van het turfreglem. te vragen of zij met hare taak zoo ver gevorderd is, dat de voordragt eener betere wijze van invordering dezer belasting spoedig kan worden te gemoet gezien. De heer *v. Bel* zegt de daartoe betrekkelijke ontwerpen vóór zich te hebben liggen en tegen de volgende vergadering te zullen inbrengen. Spr. doet echter opmerken, dat het indienen van wetsontwerpen door de landsregering den raad eenigen tijd geleden heeft doen besluiten de komm. diligent te verklaren, en dat ook nu dezelfde reden de koninklijke goedkeuring op de voorgedragen heffing met 1 Jan. 1860, waarbij tevens de wijze van invordering moet worden aangegeven, welligt niet zal kunnen verkregen worden.

MADRID, 25 September.

Men telt in dit oogenblik 8 Engelsche oorlogschepen te Gibraltar.

De *Correspondencia Autografa* verklaart dat Spanje er niet aan denkt Marokko te veroveren. Alles wat het wil is voldoening te erlangen en, in geval van weigering, zich die gewapenderhand te verschaffen.

WEENEN, 25 September.

De *Ost. D. Post* schrijft heden het volgende: Niemand in Duitschland twijfelt er aan, dat de bestaande Bondskonstitutie, die van den aanvang af onvoldoende was, voor het tegenwoordige en voor de toekomst volstrekt niet meer deugt, dat dus eene radikale hervorming dringend noodig is. Gelijk de zaken nu staan schijnt het zeer regelmatig, dat de middelstaten het initiatief nemen en met bepaald geformuleerde voorstellen voor den dag komen. Pruissen is in deze zaak door den slaafschen ijver zijner vereerders in der daad reeds gekompromitteerd, en Oostenrijks voorstellen zouden dadelijk verdacht worden.

— 27 *Sept.* Met. 5 pCt. 73.25; Nat. 79.10; Bank 893.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Anst. 211,00; O-Fr. Spoorw.-akt. 262.—; Lomb. Venet. —; Nieuwe —,—; W. op Lond. 3 m. 11.92½; G. 19·

BERLIJN, 26 September.

De Oostenrijksche depeche, gelijk de *N. Pr. Ztg.* haar mededeelt, luidt als volgt:

„Onder de verschillende programmas van partijen die in den laatsten tijd de zaak van den Duitschen Bond en zijne hervorming in een parlementairen Bondsstaat onder leiding van Pruissen, besproken hebben, is er een dat ons bijzonder getroffen heeft door de onverholen wijze waarop het Oostenrijks uitsluiting eischt. Deze verklaring te Gotha openbaar gemaakt, was de uitdrukking der meening van eene partij, die zich voor de nationale partij uitgeeft, en ronduit met het denkbeeld voor den dag kwam, dat Oostenrijk tot het toekomstig Duitschland dezelfde betrekking moest hebben als Denemarken en de Nederlanden.

„Niet zonder innig leedwezen hebben wij echter uit de bladen vernomen dat Z. M. de hertog van Saksen-Koburg en Gotha niet alleen eene deputatie ontvangen heeft die hem een programma met een adres heeft overhandigd, maar ook dat hij die deputatie in niet ondubbelzinnige bewoordingen aangemoedigd en zijne goedkeuring te kennen gegeven heeft.

„De keizerlijke regering eerbiedigt elke opregte overtuiging, maar de te Gotha door een vorst uitgesproken woorden behooren niet tot het gebied der vrije individueele opinien; zij raken eene kwestie van zeer bepaalde en zeer gewigtige regten en pligten. Z. H. hertog *Ernst* zelf zal zich niet ontveinzen, dat het doel waarvoor men met de elementen der demokratische en der zich noemende Gotha-partij eene nieuwe zoogenaamde nationale partij tracht zamen te stellen, de volstrekte loochening in zich sluit der verdragen tusschen den keizer van Oostenrijk en de bondsprinsen, waaronder ook de hertog van Koburg, dat dus het goedkeuren en ondersteunen der pogingen van die partij gelijk staat met het opgeven der bondsverdragen.

„De keizerlijke regering heeft dus het regt, maar acht het nog meer haar pligt, ter geschikter tijd en nadrukkelijk te protesteren, gelijk zij doet bij deze, tegen de manifestatie der gevoelens van den hertog van Gotha. Het welzijn van het gemeenschappelijk vaderland gaat haar ter harte, en zij kan en moet niet vergeten, dat de noodlottige dwalingen dierzelfde partij welke nu van hooger wordt aangemoedigd, reeds eenmaal, in een niet verwijderd verleden, Duitschland ten zeerste ge-

schokt en aan het gevaar van een binnenlandschen krijg blootgesteld hebben, een gevaar waaruit wij gered zijn niet door beperkte en willekeurige konstitutionneele leerstellingen, maar door de edele Duitsche gevoelens van onzen keizer en meester, de gematigdheid en bevredigenden geest der twee groote Duitsche mogendheden."

De *Volks Ztg.* zegt heden over deze nota: »Met regt mag het Duitsche volk vragen, welke hoop op veranderingen langs regtmatigen weg in Duitschlands konstitutie nog overblijft, als men het te Weenen waagt dergelijke dreigementen te uiten tegen een vorst, wien diezelfde konstitutie voor het minst regt geeft zijne meening uit te spreken, en wien zij niet verbieden kan, te verklaren, dat hij tot offers voor het Duitsche vaderland bereid is en die ten volle het regt heeft, den bondsdag zelf voorstellen tot hervorming te doen."

In Hannover gaat het met het ijveren der regering tegen de Pruissische hegemonie zoover, dat zij zelfs den geestelijken last geeft er tegen te prediken; een verkondigde dan ook onlangs van den kansel, dat de schepper der Pruissische grootmagt, *Frederik de Groote*, door den duivel gezonden was.

LONDEN, 26 September.

De *Morn. Post* hecht geen geloof aan de berigten volgens welke de Italiaansche kwestie reeds geschikt zou zijn, en wel omdat, zoo de hoofdzaken al geregeld waren, nog een aantal moeijelijk te regelen punten van ondergeschikten aard te schikken zouden zijn, bijv. de schuldkwestie: Oostenrijk wil, dat Sardinië niet alleen de provinciale schuld van Lombardije overneme, maar ook een aan Lombardij's bevolking geëvenredigd deel der Oostenrijksche schuld; Sardinië weigert dat. Zoolang dus deze en dergelijke punten niet geschikt zijn, kan van beëindiging der kwestie geen sprake zijn. Eveneens ook is van grond ontbloot het gerucht dat koning *Leopold's* bezoek in verband staat met een te Brussel te houden kongres. Koning *Leopold* is den keizer te Biarritz een bezoek gaan brengen als buurman, als bloedverwant van keizer *Frans Jozef* en als hoofd van een konstitutionnelen staat, die met Sardinië en Midden-Italië sympathiseert. In die driedubbele hoedanigheid kon hij echter ongetwijfeld zeer veel bijbrengen tot de vermindering van het bestaand verschil van gevoelen. — De waarschijnlijkheid is er voor, dat Midden-Italië met der tijd aan Sardinië wordt gevoegd, zegt het blad. Alle andere plannen zullen waarschijnlijk het een na het ander falen. Als Oostenrijks voorstellen, die met Frankrijks politiek strijden, gevallen zullen zijn, en Frankrijk bevonden zal hebben, dat het, door de oppositie van de zijde van Oostenrijk, niet willekeurig zijne plannen ter begunstiging van zijn overwigt kan uitvoeren, zal het nationaal bestuur binnen de grenzen eener monarchale politiek beiden de beste oplossing schijnen om uit de verlegenheid te geraken, en daar zoodanige schikking beider overwigt in Italie uitsluiten en eene aanvoeging aan Sardinië ook de vrees wegnemen zou, dat demokratische leerstellingen de overhand zouden krijgen, zouden beide partijen in zoodanige regeling toestemmen.

Naar China wordt een ontzettende hoeveelheid ammunitie verzonden; o. a. zijn dezer dagen ingescheept 2,000,000 patronen, bommen en kogels, benevens 107 kisten geweren.

— 27 *Sept.* Gec. $95\frac{5}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. —; 3 pCt. —; Venez. 5 pCt. $28\frac{1}{2}$; $2\frac{1}{4}$ pCt. $15\frac{1}{2}$; Port. 3 pCt. —; Sp. 3 pCt. $46\frac{1}{2}$; $1\frac{1}{2}$ pCt. $34\frac{3}{4}$; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pCt. —; 5 pCt. —; Holl. $2\frac{1}{2}$ pCt. —; 4 pCt. —; Sard. $86\frac{1}{2}$.

PARIJS, 26 September.

Men verzekert, dat de deputatie die uit Florence naar Biarritz zich heeft begeven om ten gunste der aansluiting te werken, door den keizer niet ontvangen is.

De Beij van Tunis is overleden en zijn opvolger reeds benoemd. De stad is rustig.

Men zegt, dat de regering met de aanvallen der Marokkanen tegen de Algerijnsche grenzen haar voordeel zal doen, om te vorderen: 1. dezelfde handelsvoordeelen als Engeland; 2. eene grootere vrijheid voor de konsuls in de Marokkaansche havens; 3. regelmatiger en verminderde invoerregten; 4. vrijheid van godsdienst, gelijk te Konstantinopel; 5. toelating van konsuls te Fez en Mequinez.

— 27 *Sept.* Rente op tijd 3 pCt. 69,10; Fr.-Oost. Spw. 548,75; Sp. $1\frac{1}{2}$ pCt. $34\frac{3}{8}$; 3 pCt. $44\frac{1}{8}$.

MARSEILLE, 26 September.

Brieven van de grenzen van Marokko van den 19. zeggen, dat zich te Nemours Fransche troepen verzamelen, en dat de vijand is teruggetrokken, na de steden Balla, Maghrnia en Nedrowna te hebben aangevallen, en de mijnwerken van Mazzi in brand te hebben gestoken.

De overheid heeft in de mijnwerken van Ronban een garnizoen gelegd en blijft de krachtigste maatregelen nemen. De kolonisten hopen, dat eene expeditie over de grenzen trekken en de stad Ouchda innemen en kastijden zal.

ADVERTENTIEN.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, in den leeftijd van 44 jaren, mijne geliefde Echtgenoote, A. VOERMAN, na eene gelukkige vereeniging van 22 jaren, mij nalatende zeven, »waarvan de meeste nog zeer jonge" kinderen.

Utrecht, 26 Sept. 1859. C. BAHNSEN, Apotheker.

*** Op een aangenaam gelegen Dorp in de Provincie Utrecht, biedt men **te koop** aan: Een wel onderhouden HUIS met annex PAKHUIS, waarin sedert jaren de *Affaire in Steenkolen* met goed succes is uitgeoefend. Nadere inlichtingen op franco aanvrage aan het bureau dezer Courant lett. Z.

TE HUUR OF TE KOOP
gevraagd:

*** Een HUIS op eene goede stand, liefst op de Oude Gracht, geschikt om tot eene *nette zindelijke* affaire te worden ingerigt. Opgave van stand en huur- of koopprijs, onder het woord *Affaire*, aan het Bureau dezer Courant.

LET WEL.

*** Er wordt gevraagd, in **huur** of in **koop**, voor eene fatsoenlijke familie, zonder kinderen, tegen Mei 1860, een goed en welonderhouden droog

WOONHUIS en TUIN,

en zoo mogelijk ruime STAL, KOETSHUIS en KOETSIERSWONING daar achter, op eenen goeden en vrolijken stand in, of in de onmiddelijke nabijheid van Utrecht; men verlangt in het woonhuis zes à zeven goede vertrekken en verdere gemakken, behoorende tot eene fatsoenlijke woning, als ook goed en zuiver water in het Huis en op den Stal.

De hierop reflecterenden, adresseren zich met franco brieven, en duidelijke opgaaf van Koop- of Huurprijs en stand, onder lett. B. bij de Boekverkoopers M. WIJT & Zn te Rotterdam.

TE KOOP:

*** Een Nieuwe VIGELANTE met ligte Zijde bekleed en bruin geschilderd, alsmede nog twee gebruikte TENTWAGENS. Te bevragen bij S. VAN DE BILT & Comp., buiten de Wittevrouwenbarrière te Utrecht.

INRIGTING VOOR ONDERWIJS AAN DEN ARBEIDENDEN STAND.

*** De Commissie noodigt de Jongelieden van den arbeidenden stand boven de 14 jaren, tegen betaling van *f* 2,50 uit, om zich voor de Lessen aan die inrigting door Dr. KRECKE te geven, aan te melden op Zaturdag den 1. October, aan het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen van twaalf tot half twee uur.

Die niet reeds vroeger zijn toegelaten, of door de Directie der Stads Teekenscholen als bekwaam worden aangewezen, zullen blijken moeten geven van genoegzame kennis van de gronden der rekenkunde.

Ter aanmoediging tot het vlijtig gebruik maken van die Lessen, wenscht de Commissie, behalve enkele kleinere prijzen, aan een der leerlingen, indien die aan het einde ten haren genoegen bewijzen geeft bij uitstek goede vorderingen te hebben gemaakt en door aanleg en goed gedrag uit te munten, eene bijdrage te verleenen, om zich verder in zijn vak te bekwamen.

Namens de Commissie,
J. H. SCHOBER, Secr.

JONGENS

*** die lezen en schrijven kunnen, en, bij korten looptijd, een *nuttig ambacht* willen leeren, dat goed en voortdurend werk oplevert, vervoegen zich aan 't bureau der Utrechtsche Courant, Korte Nieuwstraat.

LITHOGRAPHISCHE EN AUTHOGRAPHISCHE DRUKKERIJ.

Oudegracht bij de Viebrug No. 22/23.

*** Onze Lithographie en Steendrukkerij door geheel nieuwe Uitvindingen en Machinerien verbeterd hebbende, bevelen wij ons aan tot het vervaardigen van **Portretten, Architecture, Botanie, Muziek, Kunstwerken,** alle **Relief-** en **Guillochirwerken, Rekeningen, Wissels, Quitantien,** enz. **Adres-** en **Visitekaarten, Etiquetten,** en verder alles wat tot dit vak betrekking heeft.

KANNE EN COMP.

NB. Zijn steeds per 100 voorhanden, ordinaire en beste KWITANTIEN, ASSIGNATIEN, WISSELS en NOTA'S.

OESTER BERIGT.

*** De ondergeteekende berigt bij deze, dat bij heden ontvangen heeft een extra partij versche groote **Zeeuwsche** en **Texelsche Oesters**, tegen een zeer matige prijs

Vischmarkt het 2de huis van de Servetsteeg F. 128. H. J. REINKE, vroeger *H. Koenders*.

*** **R. Weemhoff** vertrekt op *Middelburg* en *Zeeland*, Zaturdag van de Kade bij de Weerd Barrière.

J. van Ouwerkerken vertrekt op *'s Bosch* van dezelfde Kade.

*** DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY te gebruiken voor *scheurbuik*. G..... H... te IJpendam, was hevig lijdende aan scheurbuik, die op alle deelen van zijn ligchaam was uitgebroken. Hij gebruikte eene menigte der meest vermaarde middelen daartegen, doch zonder gevolg; de ziekte nam zelfs overhands toe, en zijne vrienden twijfelden zeer aan zijn herstel. Eindelijk beproefde hij de zalf en pillen van *Holloway*, deze bragten spoedig verbetering in zijnen toestand, en na dezelven twee maanden lang gebruikt te hebben, was hij radicaal genezen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pilien à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85. *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddepothouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244. en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY'S etablissement.

*** Heden wordt aan H. H. Inteekenaren verzonden: de **eerste** en **tweede** aflevering van den Derden Jaargang

UTRECHT'S OUDHEID,

inhoudende: I. De ingang van het Groot Kapittelhuis XVII. Eeuw.
II. Het Portret van Gysbertus Voetius.
III. Collegien kamer boven het pand der Domkerk XVII. Eeuw.
IV. Het Pand der Domkerk 1830.
V. Voormalige ingang van de Hoogeschool te Utrecht.

N. B. Van het hierbovengenoemde *Portret Gijsbertus Voetius*, zijn enkele Exemplaren op groot formaat en Chineesch papier gedrukt, welke bij de Kunsthandelaars *Caramelli* & *Tessaro* en *T. Soeterik* à *f* 1,— verkrijgbaar zijn gesteld.

J. VAN LIEFLAND.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr. N a.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	*Opmerkingen.*
27	2	nnw.	0.5	763.15	65.3	+ 2.9	0.72	0.	Zw. bewolkt.
	10	ozo.	0.0	63.41	56.3	+ 2.3	0.91	0.	Ligt bewolkt.
28	8	zzo.	0.5	59.94	63.3	+ 7.9	0.90	0.	Idem.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 27 September 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{3}{8}$	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{5}{8}$
dito dito	3	„	$77\frac{11}{16}$	$77\frac{7}{8}$	
dito dito	4	„	$98\frac{1}{4}$	$98\frac{3}{8}$	$98\frac{3}{8}$
Amortisatie-Sindikaat.	$3\frac{1}{2}$	„	95		
Handelmaatschappij. .	$4\frac{1}{2}$	„	$127\frac{1}{2}$		
Oost-Indische Leening	4	„	$96\frac{1}{2}$	97	
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{3}{4}$	pCt.	$33\frac{3}{4}$	$33\frac{7}{8}$	$33\frac{13}{16}$
Obligatien	3	„	$45\frac{3}{8}$		
Binnenl. Schuld. . . .	3	„	$43\frac{1}{4}$	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{3}{8}$
Amortisable			$11\frac{3}{8}$		
Bewijzen Koepons			$4\frac{13}{16}$		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$44\frac{7}{8}$		
dito 1856/57	3	„	$43\frac{3}{8}$		
dito 1859	3	„	$43\frac{15}{16}$	$43\frac{3}{8}$	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°*.	5	„	$104\frac{3}{8}$		
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	102		
Certifikaten 1840 . . .	4	„	$83\frac{1}{4}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	$82\frac{7}{8}$	83	
dito 5e Serie	5	„	$91\frac{3}{4}$		
dito 1855 6e Serie . .	5	„	$100\frac{3}{8}$	$100\frac{1}{2}$	$100\frac{7}{16}$
dito Adm. te Londen	$4\frac{1}{2}$	„	96		
Certifik. van Assign. .	6	„	$63\frac{3}{4}$		
POLEN.					
Obligatiën	4	pCt.	$78\frac{7}{8}$	79	
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	„	$101\frac{3}{4}$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	56	$56\frac{3}{8}$	$56\frac{1}{8}$
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	75	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{1}{8}$
dito dito Nat. 1854. .	5	„	$60\frac{7}{8}$	$60\frac{5}{8}$	$60\frac{5}{8}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	$29\frac{3}{4}$	$29\frac{7}{8}$	$29\frac{7}{8}$
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	$99\frac{1}{2}$		
„ 1839, £ 100 . .	5	„	$99\frac{1}{4}$		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 . .	1	„	$14\frac{15}{16}$	$15\frac{1}{4}$	
Venez. Oblig.	3	„	$27\frac{5}{16}$		
Grenada, Oblig. . . .	$3\frac{1}{4}$	„	$16\frac{1}{4}$	$16\frac{9}{16}$	
Mexiko, Obl.	3	„	22	$22\frac{3}{16}$	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	82		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.